

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobkyně

P. E., nar. X, občanka Ruské federace
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Tomášem Císařem
se sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2

proti

žalované

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2021, č. j. MV-175990-7/SO-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 8. 12. 2021, č. j. MV-175990-7/SO-2021, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 11.227,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 6. 2021, č. j. OAM-8902-25/DP-2018. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta její žádost ze dne 14. 5. 2018 o prodloužení doby povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ a platnost povolení k dlouhodobému pobytu dle ustanovení § 44a odst. 3 ve spojení s ustanovením § 35 odst. 3 a dále ve spojení s ustanovením § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 30. 7. 2019, nebyla prodloužena, neboť ve stanovené lhůtě nebyly předloženy doklady za účelem ověření údajů uvedených v této žádosti – konkrétně doklady prokazující bezdlužnost vůči celnímu úřadu a finančnímu úřadu.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně v první řadě namítla, že se správní orgán prvního stupně a následně žalovaná v rozporu s § 36 odst. 1 a § 68 odst. 3 správního řádu nevypořádaly se všemi podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobkyně v rámci odvolacího řízení k důkazu doložila požadované bezdlužnosti (CÚ A FÚ) a to sice aktuální (včetně OSSZ) i ty předcházející, přičemž dokumenty byly správnímu orgánu zaslány jako důkaz na podporu tvrzení žalobkyně před tím, než bylo rozhodnutí vydáno. Účastníci řízení mají dle dikce § 36 odst. 1 správního řádu možnost navrhnout důkazy a činit jiné návrhy až do vydání rozhodnutí a správní orgán se dle dikce § 68 odst. 3 správního řádu má povinnost vypořádat se všemi návrhy a vyjádřeními účastníků řízení. S doloženými doklady se správní orgán nevypořádal a dopustil se tak nezákonnosti.
3. I kdyby žalovaná nepovažovala doklady za doložené před vydáním rozhodnutím správního orgánu prvního stupně, měl povinnost se jím zabývat jako novou skutečností ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu. K přípustnosti nových skutečností ve správních řízeních o žádosti žalobkyně odkazuje na rozhodnutí žalované č.j. MV-130924-4/SO-2015 ze dne 2. 11. 2015, ve kterém se tato vyjádřila následovně: *„Dle § 82 odst. 4 správního řádu se sice k novým skutečnostem a návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání, přihlédne pouze tehdy, jde-li o takové skutečnosti a důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve, avšak dle názoru Komise není v případě správního řízení o žádostech, kde je jediným účastníkem řízení žadatel, striktně formalistická aplikace § 82 odst. 4 správního řádu na místě a je nutné přihlédnout i k základním zásadám činnosti správních orgánů. Vzhledem k tomu, že se jedná o řízení o žádosti, jehož jediným účastníkem je žadatel, nemůže zrušením napadeného rozhodnutí dojít k žádnému zásahu do práv a oprávněných zájmů dalších osob. Komise rovněž uvádí, že uvedeným postupem nebude zasazeno do veřejného pořádku“*. Nepřihlédnutí k doloženým dokumentům tedy bylo v rozporu se zásadou legitimního očekávání (§ 2 odst. 4 správního řádu). Vzhledem k povinnosti správního orgánu rozhodovat dle aktuálního skutkového stavu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 24/2011 ze dne 7. 4. 2011), byl správní orgán prvního stupně v rámci autoremedury či následně žalovaná povinni vzít tyto nové skutečnosti v potaz.
4. I kdyby pak soud výše uvedené argumentaci nepřisvědčil, správní orgány obou stupňů mají povinnost zjistit skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti a rozhodovat

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

podle aktuálního skutkového stavu (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 24/2011 – 11 ze dne 7. 4. 2011). Má-li řízení či žádost určité vady, je správní orgán povinen účastníka vyzvat k jejich odstranění s řádným poučením. Toto se nestalo, byla odeslána poštou (účinně nedoručena) jakási výzva k součinnosti ze dne 4. 11. 2020, což není zákonný postup v této souvislosti.

5. I kdyby šlo o správný úkon, bylo nutno taktéž tuto výzvu řádně doručit. S ohledem na to, že účastníci v této době zastupovala advokátka s povinností držení datové schránky, měla být tato výzva doručována prostřednictvím datových schránek. Doručení poštou je neúčinné.
6. Žalobkyně, má za to, že takový postup žalované lze navíc považovat za přepjatý formalismus, jenž je konstantně judikaturou označován za zcela nezákonný. Ústavní soud považuje za samozřejmé a určující že pro nalézání práva je vždy nezbytné vycházet z individuálních poměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech.
7. Žalobkyně též trvá na tom, že rozhodnutím správního orgánu prvního stupně a následně i rozhodnutí žalované je nepřiměřené. V této souvislosti pak žalobkyně připomněla § 3 správního řádu, který stanovuje povinnost správního orgánu dostatečně zjistit skutkový stav. Správní orgán má povinnost přiměřenost dopadů zkoumat z úřední povinnosti. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně velmi omezenou úvahu ohledně přiměřenosti rozhodnutí obsahuje. Avšak již v odvolání žalobkyně namítala její nedostatečnost, jelikož správní orgán prvního stupně chybně v odůvodnění uvedl, že se žalobkyně může i po vydání rozhodnutí vídat se svým synem. To by samozřejmě bylo naprosto nemožné, jelikož v současné době je Ambasáda ČR v Rusku prakticky uzavřena. Správní orgán prvního stupně vzal de facto v úvahu pouze délku pobytu žalobkyně. Nijak se však nezabýval dalšími aspekty života, a to jejím rodinným životem a jejími ekonomickými aktivitami. Žalovaná pak žádnou úvahu o přiměřenosti rozhodnutí neprovedla, což je v rozporu s ust. § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu, neboť žalovaná, i přes výslovnou námitku žalobkyně existencí jejího syna ignorovala.
8. Žalobkyně dále z procesní opatrnosti doplňuje, že podmínka, že rozhodnutí musí být přiměřené, vyplývá též z ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu. Povinnost posuzovat přiměřenost rozhodnutí vyplývá též z mezinárodních závazků České republiky, primárně pak z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních práv. Žalobkyně dále poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č.j. 1 Azs 81/2016 – 33, ve kterém tento judikuje, že přiměřenost dopadů rozhodnutí je nutné zkoumat nejen ve vztahu k žadatelům, ale také jejich rodinným příslušníkům a dále, že možné dopady rozhodnutí je třeba nejprve jasně vymezit a až následně je poměřit s veřejným zájmem či nezákonným chováním žadatelů.
9. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, jelikož trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí a odmítá námitky uvedené v žalobě jako nedůvodné. V podrobnostech odkázala na obsah napadeného rozhodnutí, odůvodnění v části III. napadeného rozhodnutí a na spisový materiál a to i s ohledem na to, že žalobkyně v žalobních bodech uplatnila téměř stejné námitky jako v odvolání do prvoinstančního rozhodnutí.

III.

Posouzení žaloby

10. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobkyní vymezených námitek, vycházel přitom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované. Žaloba je důvodná.
11. Dle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.*
12. V žalobou napadeném rozhodnutí se kromě jiného uvádí:
13. *„Odvolatelka však ani na základě výzvy neprokázala, resp. nepředložila aktuální doklad, který by mohl prokázat, že je v současné době u celního a finančního úřadu osobou plně bezdlužnou a zda splňuje požadavky ustanovení § 46 odst. 7 písm. d) zákona o pobytu cizinců.“*
14. *„Správní orgán prvního stupně konstatoval, že zjistil, že na území pobývá syn odvolatelky, S. F., nar. X, státní občan Ruské federace a dle rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 22. 5. 2018 je umístěn v ústavní péči v Dětském diagnostickém ústavu a není na péči a pobytu matky na území závislý, taktéž neprodloužení pobytu nebude znamenat znemožnění případného styku se synem. Odvolatelka na území pobývá od roku 2007, nevlastní žádnou nemovitost, která by vyžadovala její osobní starost. Zamítnutí žádosti nebrání odvolatelce požádat o vydání jiného pobytového oprávnění, které při splnění zákonných podmínek získá, a tím i možnost na území legálně pobývat. Správní orgán prvního stupně učinil závěr, že toto rozhodnutí není nepřiměřené ve vztahu k důvodu zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, resp. že nebude nepřiměřeně zasaženo do soukromého ani rodinného života odvolatelky.“*
15. Ze správního spisu se dále podává, že žalobkyně doložila do spisu dne 9. 7. 2018 potvrzení Finančního úřadu pro hlavní město Prahu o neexistenci daňových nedoplatků ze dne 1. 6. 2018, a dne 23. 7. 2018 potvrzení o bezdlužnosti vydané Celním úřadem pro hl.m. Prahu dne 12. 7. 2018. Výzvou ze dne 4. 11. 2020 zaslanou její právní zástupkyni dne 6. 11. 2020 byla žalobkyně vyzvána k poskytnutí součinnosti, a to k doložení potvrzení finančního úřadu o neexistenci vymahatelných nedoplatků včetně penále a potvrzení celního úřadu.
16. Dne 28. 1. 2021 obdržel správní orgán prvního stupně od odvolatelky návrh na provedení opatření proti nečinnosti správního orgánu, žádost o nahlížení do spisu, žádost o uvedení důvodů, které brání vydání rozhodnutí ve věci a plnou moc ze dne 10. 11. 2020, vystavenou Mgr. Tomáši Císařovi, advokátovi. Správní orgán prvního stupně odeslal odvolatelce vyrozumění o možnosti nahlédnout do spisu (doručeno dne 24. 2. 2021). Žalobkyně do spisu nenahlédla.
17. Správní orgán prvního stupně dne 13. 4. 2021 odeslal žalobkyni vyrozumění o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a to ve lhůtě 3 dnů. Žalobkyně se omluvila a požádala o prodloužení lhůty o 10 dnů a rovněž doplnila opět doklad o komplexní zdravotní péči cizinců a dodatek ke smlouvě o nájmu části bytu. Správní orgán na žádost nereagoval a žalobkyně resp. její právní zástupce do spisu nenahlédli.
18. Dne 22. 6. 2021 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. OAM-8902-25/DP-2018, kterým žádost o prodloužení doby povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ zamítl.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

19. Soud předně uvádí, že neshledal důvodnými námitky žalobkyně týkající se nepřihlédnutí k jí doloženým dokladům v průběhu odvolacího řízení.
20. Jak konstatuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 11. 2012, č. j. 1 As 114/2012-27, zásada koncentrace řízení je opodstatněná zejména v případech, kde se jedná o řízení zahajovaná na návrh (tedy řízení o žádosti). V takovém řízení (o žádosti) je koncentrace řízení plně namístě. Je tak v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné doklady (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, publ. pod č. 1856/2009 Sb. NSS). Ze shora citovaných ustanovení správního řádu rovněž vyplývá, že prvostupňové řízení mohlo být koncentrováno až tím, že byla žalobkyně správně vyzvána.
21. Soud má za to, že i tato podmínka byla splněna, když byla právní zástupkyni žalobkyně zaslána výzva k součinnosti ze dne 4. 11. 2020, která obsahovala jednak zcela jasné poučení, co je třeba doplnit, jednak poučení o následcích nedoplnění žádosti o prodloužení povolení k pobytu.
22. Soud rovněž souhlasí se závěry žalované ohledně účinného doručení této výzvy a v dalším odkazuje na její odůvodnění. Poštovní zásilku obsahující předmětnou výzvu převzala dne 6. 11. 2020 oprávněná osoba právní zástupkyně žalobkyně, jejíž povinností bylo výzvu předat žalobkyni popř. jejímu novému právnímu zástupci.
23. Soud však shledal důvodnou námitku žalobkyně ohledně toho, že se žalovaná nijak nevypořádala s její odvolací námitkou namítající nepřiměřenost rozhodnutí. V rozhodnutí žalované je na toto téma pouze zopakovaná odvolací námitka, v části odůvodnění, ve které se žalovaná námitkami zabývala, již tato námitka zmíněna není. Soud v tomto ohledu nemůže za žalovanou její úvahy domýšlet, proto rozhodnutí žalované pro nedostatek důvodů zrušil.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

24. Jak vyplývá z výše uvedeného, napadené rozhodnutí je stiženo takovou vadou řízení, pro níž soud přistoupil k jeho zrušení bez nařízení jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud současně žalované vrací věc k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž bude vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaná se při přezkumu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zaměří na žalobkyní tvrzené skutečnosti a jí doložené doklady, které popř. doplní jejím výsledkem. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí, kterým byla zamítnuta její žádost o prodloužení povolení pobytu na území, vezme žalovaná v úvahu kromě jiného i důvod zamítnutí žádosti a to s ohledem na délku samotného řízení, jednak míru, jakou by mohlo zamítnutí žádosti žalobkyně fakticky ovlivnit její možnosti stýkat se synem.
25. O nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měla žalobkyně ve věci plný úspěch, náleží jí náhrada nákladů řízení. Tyto náklady představují náklady na soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, odměna a náhrada hotových výdajů advokáta. Podle § 35 odst. 2 s. ř. s. se pro určení výše odměny užije vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Odměna náleží celkem za tři úkony právní služby, a sice za převzetí a přípravu zastoupení a za podání žaloby (2 x 3 100 Kč dle § 7 advokátního tarifu). Náhrada hotových výdajů sestává z paušální částky 600 Kč (2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je zástupce žalobkyně plátcem DPH, zvyšuje se náhrada nákladů řízení o částku 1 428 Kč

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

odpovídající DPH ve výši 21 % z částky 6 800 Kč. Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 8 228 Kč a dále 3 000 Kč jako úhrada za zaplacený soudní poplatek.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. června 2023

JUDr. Slavomír Novák
předseda senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.